ఆంధ్రభూమి విజయదశమి సంచిక

శనివారం 10-10-1970

విజయదశమి ప్రాముఖ్యము

[illegible] ముఖ్యంగా మూడు [illegible] విశదపరిచి వచ్చును

1. పశ్చిమదేశములు: శ్రీ రామునవమి [illegible] మొదలగునవి.
2. మీద పండుగ మెచ్చినవి: విజయదశమి [illegible] ....
3. ఋతు సంబంధమైనవి: ఉగాది, సంక్రాంతి ....

ఈ పండుగ అన్నియును ప్రతి సంవత్సరము అత్యుత్సాహములను చుండునవియే. వారి తీయలమైన మనము ప్రతి సంవత్సరము జరుపుకొని ప్రభావమందుగలవి ఈ విజయదశమియొక్కయైనది. దీనినే "దసరా" అనియును, శరన్నవరాత్రులు దేవి నవరాత్రులనియును గూడ వ్యవహరిస్తారు అటు కొత్తలాగాను ఇటు దాక్షిణాత్యులకు. అన్ని ప్రాంతముల వారికిన్ను ఈ పర్వము ప్రముఖమైనది.

అది ఋతు సంబంధమైన పండుగనని కాయకిత్రాయము ఇది ప్రతి సంవత్సరము శరదృతువులో అనగా ఆశ్వయుజ శుద్ధ (శుక్ల) దశమినాడు జరుపుకొందురు. పాడ్యమినుండి నవమివరకు నవరాత్రులని అనుకొందురు. ఈ పాడ్యమి దినములు మహా పర్వదినములు మరియు దేవీ పారాయణము, త్రిహాద్దర్శ పురాణము-లోగూ ఈ దినము శ్రీరామచంద్రమూర్తి రావణుడి చెప్పుండిపడి రాక్షసులతో యుద్ధము జేయు నందర్భమున శ్రీరాముడు దేవిని (శక్తిని) హత్తుంది ఈ దినమునకే విజయము దొరకని నిశ్చయంతగ అదార్యత పోవుటకు హృదయము శమీవృక్షపు నని కాళీపూజలో ఉంది

జగదంబ మహిషాసురుని వధించినదిన మీదినమే కనుక శమీపూజ కళేబర దర్శనారంభంబని దసరా-యం జరిపిన దీనికేనని బంధువారి వాదన

ఇటు రామాయణపరముగా ప్రసిద్ధము లున్నను కొంగవులందరును బాలపుట్టుక బాలపరముగనే అందును అనవివరము గనే ఈ పండుగ సన్నాయించుచున్నారు ఇందులకగల కారణమేమన 'విజయదశమి' యన దానిలో "జయ"మను పదమును 'జయ'మను పేరుగా అపజయతత అరముగూడగలదు కావున శ్రీరామము అన్నదు తన పేరి రూపమును పదలి శిలరూపమును దాలిన దినమగుటయు పండుగ శమీపూజ శేవి రామ దాలిన అయుధములు తీసికొనిపోయిన దినమగుటయు. అదను ఉత్తర గోగ్రహణము శేవివదిన మగుటయును పలుపురు పలువిధములగా చెప్పుచుందురు. విజయ శమి అంటే అష్టమి దశమినాడు. గెలుపుల దశమియని కాయని అయము ఎందుకనగా విజయపదముల్లోని శబ్ద వంపదాయ ఈ కాలికపదము- అనగా విజయ కాల మనకనుగుపదము.

ఉత్తర గోగ్రహణము శుద్ధ దశమి నాడగుటను మహాభారతమందు ప్రసంగ-ముండుటను మారుగ ఇందును విరుధనుగ ప్రసంగమున్నది ఉత్తర గోగ్రహణం కృష్ణపక్ష పక్షమి అష్టమినాడు అరిగినట్ల వ్యవహారతంలో ఉండగా తెలుగు భారతమందు [illegible] పహిమా నవమి తిథుల యందు జరిగినట్లుంది. అనగా ఒకదినము తేరా ఉన్నవ ఈ తిథులు విరామము నందు వచ్చినవెనను శుక్ల పక్షమందుగాక బహుళ పక్షమందు వచ్చుటచే విజయ దశమి యుత్తర గోగ్రహణ సంబంధమైనది మాత్రము కాదని తెలియును శమీపూజ ఈ దినము చేసినట్లుగూడ భారతంలో ఏ ఆధారంలేదు పైపెచ్చు భారత యుద్ధము కార్తిక మాసములో (కౌముదిమాసి....) జరిగినట్లు ఆధారములుగలవు. కారణమున దేవీ ప్రతి పదము రెండు మార వచ్చినది మొదటిది-పాండవులు విరాటుని రాజధానిని ప్రవేశించుటకు ముందు యుదిష్ఠిరుడు దుర్గను పొందుచుట, రెండవది కురుక్షేత్ర మున కృష్ణుడు మాదనపై అర్జునుడు దుర్గను స్తుతించుట మొత్తముపై రామాయణమందే వారయగు ప్రసంగములుండుటచే పీ పండుగ రామపరముగనే ఎంతవలయను వారు కలో 'విజయదశమి' అనుటచేతను, "అర్జున వస్త్రధర్మార్థి" లేక "దరిద్ర్యర్జున బాణాణాం" అని శమీపూజ మంత్రమున అర్జునుని ప్రస్తావన ముండుటచేతను భారతమునకు విజయదశమితో సంబంధమున్నట్లు మనమిటు విశ్వసించుచున్నాము. విజయ దశమి యనదానికి విజయకాలమందు జేయబడు దశమియని యర్థము.

విజయకాలమును గురించి ప్రతిపంథ కారులిట్లు వ్రాసిరి.

"అశ్వీజస్య సితేపక్షే దశమ్యాం తారకోదయే, సాయాహ్నే విజయోనామ సర్వకామ్యా మహాదిః"

అనగా ఆశ్వయుజ మాస శుక్ల దశమీ దినమనను (శుక్లపక్ష దశమీ) నాటి తారకోదయ కాలము (సంధ్యాకాలము) విజయకాలమన బడును ఆ కాలమందు పూజలెవ్వరు చేయుదురో వారు తమ కార్యములందు విజయము పొందుదురని దీని యర్థము కావున విజయ దశమి అంటే గెలుపుల దశమి

క్షత్రియులకు వారాచారమిట్లున్నది. దశమి విజయయాత్ర తప్పక చేయ వలెనని దశమి దాటిన మీదట ఏ రాజు పట్టాన మొదలుచేయా అతనికి ఆ సంవత్సరము పాడుపనను విజయము లభించదని కొన్నారంది పురాణములో చెప్పబడినది. శ్రవణనక్షత్ర యుక్త దశమినాడు శ్రీరామ. విజయ యాత్రకు బయలుదేరెను నిమిత్తకార్యసిద్ధికొరకు రాజులేయాత్ర కొనము అనాడు సీమోల్లంఘనము చేయవలెను ఈ సీమోల్లంఘనములిట్లు చూ. ఈ విజయదశమి క్షత్రియుల (క్షత్రియులు) పండుగయని-క్షత్రియులు (విజయయాత్రకు బయలుదేరు కాలమునకు ఉపలక్షణముగా వేర్పడినదని నిర్ణయింతచ్చును భారత రామాయణ వీరులు ఆదర్శ పురుషులేవరు దువు తర్వాత రాజుల నిహాసము పన్ను సంవత్సరము తీసుకొక్రుపులకు జయమును పొందగోరి-జైత్రయాత్రకు ముందుగా-యాయాశ్వయుజ మాసరాత్రిముపుండి కొమ్మిది దినములు దేవీ పూజలు చేసి విదిన దిన

(మిగతా 5వ పేజీలో)

శక్తి నిక్షిప్తము లేని

అది మండువేసంగి.... వెరవల్లో .... పంటలో పీర ఇంకోయిన రోజులు. కాస్త కొనరబావుల తవ్వితేతక్కువబావుల పట్టిపోయినవి పశువులకు గ్రాసం లభించ దంలేదు. పాలంపనులు చేసే కూలీకు చేతివిండా పనిలేదు.

ఎటొచ్చి మామిడికాయలబుట్టల్లో వేయ డానికి కావలిసినపోద మామిడిపండ్ల వ్యాపారులు కొంటారు.

ఇంతకంటేగత్యంతరంలేదుకూలీలకు....

కథానిక

అప్పటోవారిగాని కొండలో.... బోర పిశ పంగా ఉండేది. కొండవాసన్న రోడంలో ఉత్తరాలిముంగా కొన్ని వర్షాంగలు కడిప్పే గాలు.... రోడు కిరువైపుల పల్లెల— ఈ పల్లెలమంది ఆడవారుమగవారు అన్నతేలేకుండా....తెల్లవారు - మున్నే ఉళ్ళల్లో వంగలి పెట్టుకొని, సొరకాయబుర్రలో పీళ్ళ పోసుకొని వారిగాని కొండపెకియెక్కి పిలిచ పదేళ్లలో బోదకోలి....శక్తికొలది మోపులు కట్టి....దామల కిర్వు మామిడికాయలమండి ఆకాములవద్ద విక్రయించి కావలిసిన కూడ వల కొని.... పాయంత్రానికి ఇల్లు చేరు కొనేవారు. రెక్కాడితగాని డొక్కాడదన్న మాటగా వారిపాలిట అక్షరాల సత్య మయింది.

ఆ కొండ కింద ఒక పల్లె.... కొండకు ఉత్తరంగా అమరిన ఆ పల్లె పొరకబావం గూడా కొండకిందనే పల్లె సమీపాన వర్షాలాలల్లోమాత్రం గలగలపారే యేరు ఊరంతుగా పశువుల కొటాలు....పల్లెలోని కారంతా కొల్లలే....ఒక్కప్పుడు పాలుపెరుగు పెన్న వెయ్యికి రేపల్లెవు ఏలమించి ఆ పల్లె పట్టు యీ గ్రీష్మ కాలంలో.... పశువులకు మేతలేక కారణంగా ఉమారమంటూంది. పశువుల మేతలకి పట్టడపులకు మందలను తరలించుకు పోవడం వెలకు వెలలే అడవు లలో ఉండి తిరిగి పశువులతో యిండకు రావడం గోపాలురకు పరిపాటే!

పల్లన్న....వెంకటయ్య.... కొడి కూస్తూ ఉండగా నిద్రలేచారు. ఉపకాలపు.... పలవి గాలలు హుషారు కలిగిస్తూఉండగా ....ముఖం కడిక్కుని చలిని అస్సం తిని ....చక్కాల్లో వంగలి పొరకాయ బుర్రలో పీళ్ళ పోసుకొని కొండింద పల్లెమంది ప్రతిదినమూ కొండకుచేరుకుంటూ ఉండేవారు.

పల్లన్న కిలకిలాంగా వాలుచిస్తూ వారికి వ్యవహారాలు పలుకుతున్నట్లే ఉన్నాయి చెట్లనారి పిలవాని తాడిక ఆమాదంతో తలలూపుతున్నట్లే ఉన్నాయి. కొండలో.... చెట్టుదాటి....పుట్టలుదాటి గం కిలల పెక్కి దాదాపు కొండ పెకాగమున కిరాయికి నమీపమందలి పొదల గుబురులలో పొద కొస్తున్నాడు.

పల్లన్న పల్లలాపె ఉంటాడు పన్నెం కాస్తంత పొడుగరికూడాను. వెంకటయ్య లావుగా బొద్దుగా ఎర్రగా ఉంటాడు....ఎం మెడముగా పొద కొస్తూ ఏదో లోకాభిరామ యణం మాటాడు కొంటున్నారు

కావ దూరంలో మందే చిన్నపిల్ల యేడుపు వారి చివుల్లో పడింది.... ఎవరో ఆ పాప మరి పిడుపు లరకంచుకుంది.

ఆశ్చర్యంతో "పల్లన్నా.... ....ఎంట్రా మరి," అంటే 'ఎంటి' అని వెంకయ్య.... ప్రశ్నార్థక చిహ్నంతో ముఖాలు తేలవేసి లేచి నిలుచున్నారు.

ఎడుపు వినవచ్చినటికి కాళ్ళకాళ్ళు కాళ్ళకు తెలియకనే పడిన వస్తున్నాయి. అదిగో జాలారుమామ.... కాగా బిగిర్చి దశకు ముందు పూలతో ఏపుగా ఉండడం జాలారు మాండకు పరిపాటి

ఈ జాలారుమామ శ్రీరామనవమికి పూల పల్లకి యెలా చెలువ పహాస్తుందో అలా ఉంది గుమ్మడిగుత్తులుగా పూల.... కాని పీడకు ఆశ్రయాలైన తమ కాళ్ళ రూపాలను ప్రారిస్తూ పాదాభివందనం చేసా శరీరము పేడిపట్టు కుదుపలే పోతున్నాయి

జాలారి చెటుమాత్రం తన యేపెన కొమ్మల బలిమివలన....పూగుత్తులవలన.... ఈ బాధాలివందనంలేపే పిడకి ఆశ్రయ మిస్తూ మరి కురవగాకుండా....అక్కడనం కట్టాండే ఆ బిడ్డకు యీ మిశ్రద్ధయాకి పీడ నివ్వగలిగింది

వెంకన్న చిన్నవాన్ని పొతిళ్ళలోకి తీసుకొని లాలించకొగేరు పాలుకొగాలు ఆ బిడ్డవాడు యేడవటం మానేసింది. సొరకాయ బుర్రలోని పీళ్ళను వేళ్ళతో దడిని ఒక్కొక్కచుక్క పిలవానోటిలో పెటకొగేడు. పిలవాడు ఊరటతో వెంకయ్య వైపుని పన్నరిస్తూ ఉండిపోయాడు.

"ఏం వెంకన్నా....నాయాలా నీకు ఎం దరు కొడుకులన్నా చిన్నోళ్ళను సూత్తేమెమె కారం పోతుంటాలా!" అన్నాడు.

"చిన్నబిడ్డ కేముడి లాంటోడు గదరా! ఐనా యీ బిడనుగన యెట్రిపిల్ల ఎటో యిదో గందిరా!" అన్నాడు.

సూర్యుడు పడమటిదిశగా వ్రాలపాగే గంట రెండు కావస్తోంది వాకిమా ఆకలేసుందిరా అన్నాడు పిలవన్న.

"పోరా!" అని ఆ చిమ్మను పాతిలో చిన్నవాన్ని పడుండి పెటాడు వెంకటయ్య....అమాయకంగా చిట్టి వాడలా అలా చూసున్నారు. వెంకటయ్య ఎటికి వెస్తే పోట వాడి పన్నుముకంతో అరిచివైపు చూస్తు న్నారు.

జాలారి కుర్రవాడు కొన్ని కొనకాపవచ్చాడు పల్లన్న. అతను అడిదడ్డంగా పరచుకొ చిక్కులో వంగలి గోగాను పట్టుమిరప కొయల ఊరవిండి తినడానికి ఉపక్రమించా డు

వెంకయ్యగూ అతను పరచుకొని వం గలి ఊరవిండి పడ్డంచకొన్నాడు. గొంతు తడిపకొ ఒక పొరకాయబుర్రలోని పీరు సహాయపడు తున్నది. ఇమ్మాంతరావ

(మిగతా 4వ పేజీలో)

మధురాంతకం దొరస్వామి

పరిమళాలు ఎలండలా విరిసిమ్మ ఒడు తున్నాయి....అశ్రుధుంకుతల కంటపేలేదు ....బిడ్డ యేడ్పు మరి....ఊపిరి తిప్పిన వంతగా అతెట్టుమొదలిపుడే పడిపోంది. చెట్ల కింద చల్లపిరా.... పూలవాసా.... చెట్టుచుటూ ధరధగలాడే సూర్యభగవాను ప్రచండ కిరణాలు....

పల్లన్న - వెంకటయ్య చెట్టు మొదటికి వచ్చాడు. పాతగుర్తలు పరిచ ఆ గుర్తపెన యెవరో యీ చిన్నకందును పడుండిపోట్టి-ఎక్కడికి వెళ్ళారో వారికి అర్థమయింది కాదు....

ఒరే పల్లన్నా....ఎంతచక్కగా ఉండా దురా కుర్రాడు అన్నాడు వెంకటయ్య....ఎర్రటి బుగ్గలు....తెల్లగా మిలమిలలాడే అకండు....బలే....బలే....అన్నాడు పల్లన్న. వారు కొనిఉంచిన పొదవంగతికూడా వారికి జ్ఞప్తికి రాలేదు ... ఎవరో యీ బిడ్డకిక్కడ ఉంచిన ఆ ఎరి తల్లి అన్నాడు పల్లన్న

సూర్యుడు తన ప్రచండ కిరణాలతో లోకాన్ని దహించి వేస్తున్నాడు.

పితలన్ని సూర్యుని వాడికి ఆకలేక

కె.యస్.కె. వెంకటేశ్వరు

ఆరవి అలా నిక్కలు చుంచిన విస్తరి లా దియాలేక లేదు కాలరాగ్యం కూడా బాగుండలం లేదు. ఎప్పుడో ఒకప్పుడు భక్తవంతుడిపిలువపడ రెండుగాకతప్పదు అందుకే కాబోలు తొట్టెలో పడిన బాలకి అన్న పెట్టి మరి కళ్ళుమూయాలని మానవజ్ఞాను. అప్పట్లు పైవయ్యా!

పైర:- అయ్యా!

వరద:- నేను చెప్పిన వంగతి పేపర్లో వేయించాలా?

పైర:- క్రింద్రకి వారమే వేయించి కానయ్యా!

వరద: అప్పటు నేను కా కథ చెపా వన్నావగదూ! నేను అని నేను మంచి వయసులో ఉన్న రోజులు అప్పట్లో మాయిటో ఒక పెద్ద మనిషి ఉండేది పేరు రంగి ఎంతో అందంగా ఉండేది వయస్సు పేపున్న పురుషులకు ఈ.... కాలాను మనసు తిప్పిన మెలికలు తల పొగ్గి రంగిని వశం చేసుకోవాలనుకున్నాను, రంగిని పట్టించి నిమ్మం ఏ. పాపం అమాయకురాలు చెప్పినట్లలా చేసింది భరిపంతుడు మా యిద్దరికి ఒక పిలవాన్ని కూడా ఏపాదించాడు తరవాత రంగిని పెద్దవాళ్ళ ఆచారాలకు, పట్టుబలకు బలి చేశాను. పిలవాన్ని పహా దయారహితంగా వదిలి వేశాను అప్పటికి, ఇప్పటికి వాళ్ళ వాడు లేదు తలచుకుంటే కడుపు తరుక్కు పోతుంది

పైర:- అయితే తమకో కొడుకున్నా డన్నమాట

వరద:- అవును పంపుం ద్యిపిలో, లోకం దృష్టిలో మా పిలవాడు లేదు కావాలనే వాడికి పెళ్ళాన్నుడు కోట్యేరుగా జీవాన్ని గడపవలసిన వాడు ఎన్ని ఇబ్బందులు పడుతున్నాడో! అందుకే కిదయ్యా పెద్దో పెయింటింది నాకు వారసుడుగా వాకు ఎప్పటికీ రాకపోయినా అని ఆశతో అలా పెళ్ళో పెయించాను అయితే పైరి వయ్యా!

పైర:- అయ్యా!

వరద:- ఇవ్వాళకాకపోతేయ్యా!

పైర:- వస్తుంది.

వరద:- ఆ....వస్తుంది... వస్తుంది అయితే ఈ పేరే (బయంగా అడ్డురాగా)

పైర: అయ్యా! అయ్యా! వెంకయ్య అలా అయిపోతున్నాడు.

వరద: పంలేదయ్యా! వస్తుంది.... వస్తుంది....అయితే ఈ రోజే!

పైర నాకర్థం కావటంలేదయ్యా!

వరద: ఇహ నాకూ ఈ నవంబరికి ఋణం తీరిపోయిందయ్యా! ఈరోజు నేను పోవాలి జ్యోతిష్కుడు చెప్పాడు తప్పదు ఆయనమాట అబద్ధం కాదు.

పైర: అదేంటయా! నాకు కిష్టాన్నా! వాళ్ళమాట కిలు కావటానికి....

వరద: అలానకు....—ఆ ద్యులాగా మాట అశ్రద్ధాలేకపోతుంది మా తండ్రి గారి పనుడులోనూడా యదార్థమే అని గింది. నా పనుయిలో మా అ ల తెర పైర్యా!

పైర: అయ్యా!

వరద: రాక్షసు పండుగారిని ఒకారి పిలుచుకురా! నా

పైర: చిత్తం (వెళ్ళిపోతుంటా పుంటు

(నవీనం)

పుంటు: నమస్కారం....నమస్కారం... శ్రీ శ్రీ శ్రీ వర రాజలవారికి రక్షకు పుంటు నమస్కారం.

వ వ:- నమస్కారం.... నమస్కారం ....నమస్కరియుండి మా కోసమే పైరవయ్యను పంపుతామనుకుంటున్నాము. ఇంతలో మీరు రావే వచ్చారు

పుంటు:- అదావంగతి....మీరు పన్ను పిలవాలనుకున్నటు నాకు వెంటనే తెలిపిం దన్న మాట మా వాడి నాకు తెలియదూ?

పైర:- అయ్యా! వైద్యులయ్యే మరి అమ్మాత్రం తెలియదా?

పుంటు:- ఛీ! వైద్యరంటావ్! డాక్టర్ .... డాక్టరిమ వెద్యుడేమిటోయ్ వైద్యుడు. వెరవ పలెటూరిపేరు. అవలు నాకిటామర్యాదు పిలు తలపాంటు.డాక్టరు పుంటు అ లె చుట్టు నక్కల పంద కలమాటల్ల వరకు పేరు. ఏలాంటి రోగ మెలా నవ్వే పిలవాలి

పైర:- అబ్బా!

పుంటు:- మరింటమనుల్నావ్ అవలు పిలిపిలయ్యా మా వంశంలో పిలాళ్లే అంత, మా తండ్రిగారు శవాలకు ఇంజక్షనే ఇస్తే లేచిపూర్వపేవడ. అంతప్రతిభా పంతులు మా వాళ్ళు.

పైర:- ఆహా మీరిస్తే మళ్ళీ మొదటి పికి పోవుగదా!

పుంటు:- అయ్యా! అవలు పీకు బా వంగతి బాగా తెలియదు. పేపంతా అప్ప డేట్....మొన్న—అందుకే బా పేరులో మాగా ఆ పాపవ చూపించాను. అవలు పేరు డాక్టర్ పుండరీకాక్షుడు అందుకే అంతపేరు రోగలు ఉచ్చ్వాసంచలకు పీలు గాదని మొదటిఅక్షరం చివరిఅక్షరం కలిపి పుంటు అని పిలిపారెకాను.

వరద: (నవ్వుతూ) ఇంతకీ నేను ఎందుకు పిలిచి పంపితే.—

పుంటు: ఉండండి....పైరవయ్యను బా పతిభా పరిపాలమాద అపమానంవచ్చింది ఇతను పుండకోలు తిరుపతిలో బా తు త్పుండదు బా పొప్పతనం పంగతి, బా పర్మితను పాకల్యంగా పెప్పపియండి.

వరద: పరే కానీండి! మి మ్మ ల్ని మధ్యలో ఆపగలవాడు ఇంకా పుట్టలేదు కదా!

పుంటు: బా బా చెప్పారు. పిమ పైర వయ్యా! అవలు బా చికిత్సా విధానం.... అంటే....టిబీ మెంటు వర్తతేలేదు. ఎంతో జాగ్రత్తగా పరిక్షిస్తాను....అదిగాక ఈ మధ్య పశు పుల వైద్యంకూడా నేర్చు కిన్నాను ఎందుకోతెలుసా?

పైర: తెలియదండి

పుంటు: ఎందుకంటే మనుషులో పశు స్వ వృత్తి పెరిగిపోతోంది. అందుకని అటాంటివాడి టిబీ చెయటానికి పశు వైద్యం అవసరం అందుకే పెద్దగారి దక్షిణవయ్యాను. ఈ వంగత ఎంతో రిపర్చి స్ట్రిపాంచేను.

పైర: అయ్యా! అయితే అన్నిరకాల వైద్యాలు తెలుసన్నమాట!

వరద: చూడండి....వాకు లోపలకాస్త పనుంది వాటుతాగిస్తాను. మీరింతలో మాటాడుతుండండి

పుంటు: ఒడుపే మీ రు వెళ్ళండి. (వరదరాజవలు వెళ్లాడు) ఆ! అన్నట్లు నేను యిప్పుడేం పిపుతాను

పైర: అదేనయ్యా! మీ పశుపవృత్తి వంగత....

పుంటు: అవును ఆ....బా పశుప్రవృత్తి కాదయ్యా....మ మ మ ల పశుప్రవృత్తి వంగత....పరే పిమ....పైరవయ్యా! నేను టిబీ చేసి పదతేపిది. ఒకరోగికి ఒ క ఇంజక్షి ఆ యు ర్వి ద ం వాడాను.... హోమియోపతి వాడాను....అ లో ప తి వాడాను అంటే ఏదోక ప్రాంతినే పెట్టకొని వాడ తూర్చాను. ఉదాహర ణకు నీకు టబ్బు పట్టుందనుకో

పైర: అయ్యబాబోయ్....! పెళ్ళాం పిల్లలు కిలవాడ్డు. అలా మాటపడకండి.

పుంటు: భయపడకయ్యా....! పూర్తి టబ్బుపట్టిందనుకో అంతే వెంటనే ఆయు ర్వేదంలో ఒక మందు ఒక హోమియోపతి ఒక ఇంజక్షను యిలా రకరకాలుయిసాను. దెబ్బతో పీపూ పీటబ్బు గోవిందా!

పైర: అయితే మ మ్మ ల్ని జబాబా సమస్యా పరిష్కారపడకంలో రాక్షసుడా వియ్యాల్సిందే!

పుంటు: పిప్పాం అన్నారు. కాని నేనే పెళ్లాడితున్నాను. బా పెద్దంతో జబాబా సమస్యను రెండు పిమపాలలో పరిష్కరిస్తాను.

అపలు నేనుకిపిపి రిపర్చి, బా అప్ప టివం ఇప్పటి రాక్షసుడే! అపలు బాకు ప్రవేశములేని ప్రాంతం అంటూ మెడిసిన్లో ఏందా ఇంకో వంగత అయుర్వేదంలో నేను ఇంజక్షను కనిపెట్టాను అల్లపరవం, కొంతిరవం, బా ము ర వం ఇంజక్షన్లు బా బ్బాపంటే దెబ్బతో ఏరోగమైనా వయ మన్నాల్సిందే. ఇవన్నీమా బా రీపర్చి

(మిగతా 5వ పేజీలో)

35సం॥ అనుభవం

వరి బీజము బుడ్డలు బీజకుళ్లు మొదలగు వ్యాధులకు ఆపరేషన్ లేకుండా గ్యారంటీగా బాగుచేయబడును

మీదుమిలకు: రే అండ్ కో అనుపత్రి

గోలిగూడ నయి బస్ డిపో ఎదుట, రామ్ముందిర్ రోడ్, హైదరాబాద్-12 ఆఫీస్ ఫోన్: 42670 ఇంటి ఫోన్: 38544.

రు: 1, 2, 3 లు మాత్రమే

సులభమైన వాయిదాలలో

రేడియోలు ట్రాన్సిస్టరు పంఖాలు వాచీలు, కిట్టీ పర్సులు. పెయింట్స్ టిల్ నవ్వారి సెట్ పెకిల్స్ మూలుగు మిషన్లు పోపాకిమ్ బెడ్. ప్రెషర్ కుక్కర్లు మొదలగు పలువైన వస్తువుల పొందుటకు 1 2,3 రూపాయల పెట్టుబడి పెట్టండి లేదా మీకుగల్చే ఏ ఇతరవస్తువు

జాబితాలో చేరుటకు

ఆఖరు తేది 12-10-70

ముఖ్య ప్రకటన

ఇంతవరకు వాయిదాల పైకం చెల్లించని వత్యుల 12-10-70 తేదీలోపు చెల్లించవలెను

సంప్రదించండి: పి పి 35401

శాంతి ఎంటర్ ప్రైజెస్ స్కీమ్

గవర్నమెంట్ రిజిష్టర్డు నెం 809 గాంధీ విగ్రహంవద్ద బారాయణగూడ యూనివర్సిటీరోడ్. హైదరాబాద్-29 (ఆం. ప్ర)

SHANTI PUBLICITY (R-4799)

గొప్ప ఆఖరు వేలం

బొంబే వేషంలో హైవే పైన అమీర్ పేటకు వ మా వద్దలోవున్న మామిడి 12 000 చ. గజముల భూమి పావులు, బంగాళా నిర్మాణానికి తగినట్ల 25 వివిధ పాటు 11-10-70 తేది ఆదివారం ఉదయం 10_00 గంటలకు వేలంలో అమ్మబడును.

ఎస్టేట్ సేల్స్ కార్పొరేషన్ (రిజిష్టర్డు) మ్యా వ్యా డిక్ లాడ్జిలోపల మొజంజాహి మార్కెట్, ఫోన్: 51891

(Khan & Sons)

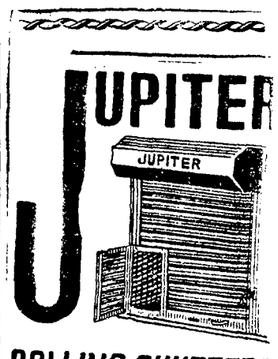

ROLLING SHUTTERS

(ఫ్యాక్టరీ పి. 48 వనస్థలిపురం.) హైదరాబాద్ 18 ఫోన్: 39039 ఆఫీస్ 1-7-378 బజార్ హైదరాబాద్-20 ఫోన్: 72316

బలం ఆరోగ్యం పొందండి

డా॥ రాజా

బలహీనతకు కారణమైన తమ శారీరయమైన లోపాలను చక్కదిద్దుకొనుటకు ఉచితసలహా పత్రికలు పంపబడును. మీ అభివృద్ధికి కారణాలు కాగలుతాయి, వారాంతంలో మీకేవైనా శుభవార్త లందవచ్చు

సంప్రదించండి

ముఖ్యమైన వ్యాధి నివారణ చేయుటకు 12 గం స్వవధి అవసరము

వేళలు: ఉదయము 8 నుండి 1 గంటవరకు సాయంత్రము 4 నుండి 9-30 రాత్రి

రాజా డిస్పెన్సరీ

కాచిగూడ పెద్దపి రోడ్ సభాక్టాకీస్ వద్ద హైదరాబాద్

(KHAN & SONS)

లంసా

చాకొలెట్ టీ

* * *

లాసా

స్పెషల్ టీ

* * *

ఒకసారి పయత్నించి రుచి చూడండి మళ్లీ వదలి పెట్టరు

నీలగిరి టీ ఎంపోరియం

మొజంజాహిమార్కెట్, హైదరాబాద్

దసరా శుభాకాంక్షలు

పరిమణానికి సేరెన్నితగిన్న

హీనా ఫ్లవర్ అగర్ బత్తిల

ఎల్లప్పుడు వాడండి:

ఫ్లవర్‌కింగ్ అగర్‌బత్తిల ఉత్పత్తిచేయువారు సమర్పిస్తున్నారు:

తయారు చేయువారు:- షా అగర్‌బత్తి అండ్ కంపెని: 66/68 కల్యాణవీధి. దవబందరి-బాంబే-9 ఫోన్: 335514

హోల్ ఏజంట్ షా గణేష్‌మల్ బాబూలాల్ 3-948 మార్కెట్‌వీధి, సికందరాబాద్-3 ఫోన్: 77457

(EDWIN)

Hostalen PIPES for WATER, ACIDS & CHEMICALS

Fin-Flex CABLES HOUSE WIRING FLEXIBLES & HOOKUP WIRES

BST PIPES for WATER, GAS & STEAM

Toshiba ANAND LAMPS LTD. FLUORESCENT TUBES INCANDESCENT LAMPS

KENT Tiles ACID PROOF COLD & HOT RESISTANCE

Hostalen CONTAINERS for FOOD PRODUCTS PHARMACEUTICALS ACIDS & CHEMICALS

నీటి సరవరాకు చంప్లాస్-పి వి సి. పైపులు

జెర్సీ కాన్స్ కార్పొస్

పిస్టిబ్యూటర్స్

సౌత్ ఇండియా కార్పొరేషన్ (ఏజన్సీస్) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

(రిజిస్టర్డ్ కార్యాలయం, 99, ఆర్మేనియం స్ట్రీట్, మద్రాస్-1) 7-3-692, రాష్ట్రపతిరోడ్, పి.ఓ. బాక్స్ నెం. 591 సికిందరాబాద్-3

తంతి: ("SICAL") ఫోన్: 741579

మేషం

(అశ్వని భరణి, కృత్తిక 1)

ఈ వారంలోని ఎక్కువ భాగం మీ అనుకూలమైన వాతావరణాన్ని ఏర్పరచి చేయగలుగుతుందని చెప్పవచ్చు. ఈవారంలో మీరు తలపెట్టుకున్న కార్యక్రమాలు చాలా వరకు పనియవుతాయి. ఉన్నతస్థాయిగల మీ మిత్రుల సహాయ సహకారాలు మీకు పూర్తిగా లభిస్తాయి. అందువల్ల మీరు మీకున్న బందిలను అభివృద్ధిపరచుకోగలుగుతారు. ఈవారంలో మీ ఆరోగ్యం సంతృప్తికరంగలదిగానే ఉంటుంది. మీకుటుంబ వాతావరణం ఈవారంలో మీకు ఉన్నత మనస్కులతో ఉత్సాహాన్ని అందజేయగలుగుతుంది. ఈవారపు ద్వితీయార్థంలో మీ గృహానికి అతిథులు విచ్చేయడమూ, మీరు వారిని ఎంతగానో ఆదరించి వారిమన్ననకు పాత్రులు కాగలుగడమూ మీకు ఉత్సాహాన్నిస్తాయి. మీకు కలిసివచ్చిన పనులు మీ వారంలో ఏమాత్రం ఆటంకం కలగకుండా పనిచేయడమూ, మీరు తగు ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకొనవలసియుంటుంది. మీ ఆరోగ్యం ఈ వారంలో మీకు తృప్తికరంగానే ఉండగలదు. మీ కుటుంబ వాతావరణం ఈ వారంలో మీకు మనస్కులతో ఉత్సాహాన్ని అందజేయగలదిగానే ఉంటుంది. ఈవారపు అధ్యంతాలలో మీ గృహంలో శుభకార్యాలు జరగడమూ మీరు వాటిలో ఎంతో ఉత్సాహంతోపాలొని ఆనందించడమూ మీకు లభించబడుతున్నాయి. మీరీవారపు అధ్యంతాలలో కలపెట్టుకున్న కార్యక్రమాలు విజయవంతమే కాగలుగుతాయని చెప్పవచ్చు. మీ మిత్రుల సహకారం మీకు లభిస్తూనే ఉంటుంది. కాబట్టి మీరు మీ ఆశయ సిద్ధికోసం నిర్విరామంగా కృషి చేయవలసి యుంటుంది. మీ ఆరోగ్యం మాత్రం ఈ వారాంలో మీకు సంతృప్తి నియగలదిగానే ఉంటుంది.

వృషభం

(కృత్తిక 2 3 4, రోహిణి, మృగశిర 1,2)

మీరీవారంలో ఏ ముఖ్య కార్యక్రమాలు తలపెట్టుకున్నా వాటికి ఈవారపు ప్రథమార్థంలో పూర్తిగా సహకారం లభించడం ఎంతైనా ద్వితీయార్థంలో మీకు అంతగా అనుకూలమైన వాతావరణం ఏర్పడకపోవచ్చు. మీరీవారంలో మీ ఆశయసిద్ధికోసం నిర్విరామంగా కృషి చేయవలసి యుంటుంది. వారాంతంలో యంత్రపరికరాలవల్ల మీ శరీరానికి హాని కలగకుండా మీ ఆరోగ్యంలో లోపం కలగకుండా జాగ్రత్తపడడం అవసరం. మీ కుటుంబ వాతావరణం ఈ వారపు ప్రథమార్థంలో మనస్కులతో ఉత్సాహాన్ని అందజేయగల్గుతుంది. ద్వితీయార్థంలో మీ కుటుంబమంది వ్యక్తులమధ్య భేదాభిప్రాయాలు ఏర్పడుటవల్లగాని, వారి ఆరోగ్యంలో లోపం కారణంగాగాని మీకొంత ఆందోళన చెందడం తప్పనిసరికావచ్చు. మీ ఆర్థిక పరిస్థితికూడా మీరీవారంలో ఏమాత్రమే ఆశించదగినట్లుగా ఉండదు. కాని వారాంతంలో మాత్రం మీకు మీ ఆశయసిద్ధికోసం నిర్విరామంగా కృషి చేయవలసి యుంటుంది. మీ ఆరోగ్యం మాత్రం సంతృప్తికరంగానే ఉంటుంది.

మిథునం

(మృగశిర 3 4, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1 2,3)

మీ ఆర్థికస్థితి సర్వసాధారణంగా మీకు సంతృప్తి నియగలదిగానే ఉంటుంది ఈ వారపు అధ్యంతాలలో మీరు తప్పక మీ చేతికి అందుతుందని ఎదురుచూచిన డబ్బు వసూళ్లలో మీకు లభించక పోయినప్పటికి మీకేమీ యిబ్బంది కలుగదు పై పెచ్చు వారమధ్యలో మీకు మంచి ధనలాభం సూచింపబడుతుంది. కాని ఈ వారంలో ఖర్చులు ఎక్కువగా ఉండటంవల్ల మీరు ఆశించినంతటి ఎక్కువ మొత్తాన్ని కలుపవేసుకొనే వీలుండకపోవచ్చు మీ వృత్తి వ్యాపార ఉద్యోగాలు అభివృద్ధికరంగానే సాగిపోతాయి. కోర్టుకు సంబంధించిన విషయాలు, స్పెక్యులేషనూ ఈ వారంలో లాభదాయకమే కాగలుగుతాయని చెప్పవచ్చు. మీ కుటుంబ వాతావరణం సర్వసాధారణంగా మీకు మనశ్శాంతినీ, ఉత్సాహాన్ని అందజేయగలదిగానే ఉంటుంది ఈ వారంలో మీ గృహానికి అతిథులు విచ్చేయడమూ, మీరు వారిని ఎంతగానో ఆదరించి వారి మన్ననకు పాత్రులు కాగలుగడమూ సూచింపబడుతున్నాయి. మీరీవారంలో తలపెట్టుకున్న కార్యక్రమాలు చాలాభాగం ఈవారపు ద్వితీయార్థంలో విజయవంతం కాగల్గుతాయి. ఉన్నతస్థాయిగల మీ మిత్రుల సహాయసహకారాలు మీకుపూర్తిగా లభిస్తూ ఉండటంవల్ల మీరుమీకు సంబంధించిన అన్నిరంగాలలోనూ అభివృద్ధినాశించి ముందుకుపోగల్గుతారు మీ ఆరోగ్యం సంతృప్తికరంగానే ఉండగలదు మీకుటుంబ వాతావరణం మీకు వారంలో ఉన్నత ఆనందోత్సాహాలనందజేయగల్గుతుంది ఈవారపు మధ్యలో మీ గృహంలోగాని మీకు ఆప్తులైన బంధుమిత్రుల గృహాలలోగాని వివాహశుభకార్యాలు జరగడమూ మీరు వాటిలో ఎంతో ఉత్సాహంతోపాల్గొని ఆనందించడమూ సూచింపబడుతున్నాయి మీరీవారపు అధ్యంతాలలో తలపెట్టుకున్న కార్యక్రమాలు విజయవంతమే కాగలుగుతాయని చెప్పవచ్చు. మీ మిత్రుల సహకారం మీకు లభిస్తూనే ఉంటుంది. కాబట్టి మీరు మీ ఆశయ సిద్ధికోసం నిర్విరామంగా కృషి చేయవలసి యుంటుంది. మీ ఆరోగ్యం మాత్రం ఈ వారాంలో మీకు సంతృప్తి నియగల్గుతుందనే చెప్పవచ్చు.

కర్కాటకం

(పునర్వసు 4, పుష్యమి, ఆశ్లేష)

ఈవారంలో మీరుతలపెట్టుకున్నకార్యక్రమాలు చాలాభాగం విజయవంతమే కాగలుగుతాయని చెప్పవచ్చు ఉన్నతస్థాయిగల మీ మిత్రుల మీకు తమ సహకారాన్ని అందజేస్తూనే ఉండటంవల్ల మీకున్న బందిలను అభివృద్ధిపరచుకోగలుగుతారు ఈవారంలో మీ ఆరోగ్యం సంతృప్తికరంగలదిగానే ఉంటుంది మీకుటుంబ వాతావరణం ఈవారంలో మీకు ఉన్నత మనస్కులతో ఉత్సాహాన్ని అందజేయగలదిగానే ఉంటుంది ఈవారపు ద్వితీయార్థంలో మీ గృహానికి అతిథులు విచ్చేయడమూ, మీరు వారిని ఎంతగానో ఆదరించి వారిమన్ననకు పాత్రులు కాగలుగడమూ సూచింపబడుతున్నాయి మీకు కలిసివచ్చిన పనులు మీ వారంలో ఏమాత్రం ఆటంకం కలగకుండా పనిచేయడమూ, మీరు తగు ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకొనవలసియుంటుంది మీ ఆరోగ్యం ఈ వారంలో మీకు సంతృప్తికరంగానే ఉండగలదని చెప్పవచ్చు. మీ కుటుంబ వాతావరణం ఈవారపు అధ్యంతాలలో మీకు ఉత్సాహాన్ని అందజేయగలదిగానే ఉంటుంది ఈవారపు ద్వితీయార్థంలో మీ గృహానికి అతిథులు విచ్చేయడమూ, మీరు వారిని ఎంతగానో ఆదరించి వారిమన్ననకు పాత్రులు కాగలుగడమూ సూచింపబడుతున్నాయి. మీరీవారంలో తలపెట్టుకున్న కార్యక్రమాలు చాలాభాగం ఈవారపు ద్వితీయార్థంలో విజయవంతం కాగల్గుతాయి. ఉన్నతస్థాయిగల మీ మిత్రుల సహాయసహకారాలు మీకుపూర్తిగా లభిస్తూ ఉండటంవల్ల మీరుమీకు సంబంధించిన అన్నిరంగాలలోనూ అభివృద్ధినాశించి ముందుకుపోగల్గుతారు మీ ఆరోగ్యం సంతృప్తికరంగానే ఉండగలదు మీకుటుంబ వాతావరణం మీకు వారంలో ఉన్నత ఆనందోత్సాహాలనందజేయగల్గుతుంది ఈవారపు మధ్యలో మీ గృహంలోగాని మీకు ఆప్తులైన బంధుమిత్రుల గృహాలలోగాని వివాహశుభకార్యాలు జరగడమూ మీరు వాటిలో ఎంతో ఉత్సాహంతోపాల్గొని ఆనందించడమూ సూచింపబడుతున్నాయి. మీ ఆర్థిక స్థితి ఈవారం మీకు తప్పక సంతృప్తికరంగల్గుతుంది. ఈవారమంతా మీ కు ఏదో రీతిగా డబ్బు అందుతూనే ఉంటుంది ఖర్చులుకూడ అంతగా ఎక్కువలేకపోవచ్చు కాబట్టి మీరీవారాంతాన్ని తగినంత ఎక్కువమొత్తాన్ని వెలువేసుకొనే గల్గుతారని చెప్పగలవీలున్నది మీవృత్తివ్యాపార ఉద్యోగాలలో త్వరితమైన అభివృద్ధి పొందింపబడగల్గుతుంది. కోర్టుకు సంబంధించిన విషయాలూ స్పెక్యులేషనూ, ఈ వారంలో లాభదాయకమే కాగల్గుతాయని చెప్పవచ్చు

సింహం

(మఘ పుబ్బ ఉత్తర 1)

మీ ఆర్థికస్థితి గూర్చి మీరీవారంలో ఏమాత్రమూ చింతించవలసిన పనిలేదు ఈవారపు ప్రథమార్థంలో మీరు మీ చేతికి అందుతుందని ఎదురుచూచిన డబ్బు వసూలులో లభించక పోయినప్పటికి మీకేమీ ఇబ్బందికలగదు ద్వితీయార్థంలో మీకు మంచిధనలాభం సూచింపబడుతోంది అందువల్ల మీరీ వారాంతానికి తగినంత ఎక్కువమొత్తాన్ని వెలువేసుకొనగల్గుతారని చెప్పగల వీలున్నది. మీవృత్తివ్యాపార ఉద్యోగాలలో త్వరితమైన అభివృద్ధి పొందింపబడగల్గుతుంది కోర్టుకు సంబంధించిన విషయాలు, స్పెక్యులేషనూ, ఈ వారంలో లాభదాయకమే కాగల్గుతాయని మీ కుటుంబ వాతావరణం సర్వసాధారణంగా మీకు మనశ్శాంతినీ, ఉత్సాహాన్ని అందజేయగలదిగానే ఉంటుంది ఈ వారంలో మీ గృహానికి అతిథులు విచ్చేయడమూ, మీరు వారిని ఎంతగానో ఆదరించి వారిమన్ననకు పాత్రులు కాగలుగడమూ సూచింపబడుతున్నాయి. మీరీవారంలో తలపెట్టుకున్న కార్యక్రమాలు ఈవారపు ద్వితీయార్థంలో విజయవంతం కాగల్గుతాయి. ఉన్నతస్థాయిగల మీ మిత్రుల సహకారాలు మీకుపూర్తిగా లభిస్తూ ఉండటంవల్ల మీరుమీకు సంబంధించిన అన్నిరంగాలలోనూ అభివృద్ధినాశించి ముందుకుపోగల్గుతారు మీ ఆరోగ్యం సంతృప్తికరంగానే ఉండగలదు.

ధనుస్సు

(మూల, పూర్వాషాఢ ఉత్తరాషాఢ 1)

మీరీవారంలో తలపెట్టుకున్న కార్యక్రమాలు చాలావరకువిజయవంతమే కాగలుగుతాయని చెప్పవచ్చు ఉన్నతస్థాయిగల మీ మిత్రుల మీకు తమ సహకారాన్ని అందజేస్తూ ఉండటంవల్ల మీరు మీకు సంబంధించిన అన్నిరంగాలలోనూ అభివృద్ధినాశించి ముందుకుపోగల్గుతారు మీ ఆరోగ్యం సంతృప్తికరంగానే ఉండగలదు మీకుటుంబ వాతావరణం మీకు వారంలో ఉన్నత ఆనందోత్సాహాలనందజేయగల్గుతుంది ఈవారపు మధ్యలో మీ గృహంలోగాని మీకు ఆప్తులైన బంధుమిత్రుల గృహాలలోగాని వివాహశుభకార్యాలు జరగడమూ మీరు వాటిలో ఎంతో ఉత్సాహంతోపాల్గొని ఆనందించడమూ సూచింపబడుతున్నాయి. మీ ఆర్థిక స్థితి ఈవారం మీకు తప్పక సంతృప్తికరంగల్గుతుంది. ఈవారమంతా మీ కు ఏదో రీతిగా డబ్బు అందుతూనే ఉంటుంది ఖర్చులుకూడ అంతగా ఎక్కువలేకపోవచ్చు కాబట్టి మీరీవారాంతానికి తగినంత ఎక్కువమొత్తాన్ని వెలువేసుకొనే గల్గుతారని చెప్పగలవీలున్నది మీవృత్తివ్యాపార ఉద్యోగాలలో త్వరితమైన అభివృద్ధి పొందింపబడగల్గుతుంది. కోర్టుకు సంబంధించిన విషయాలూ స్పెక్యులేషనూ, ఈ వారంలో లాభదాయకమే కాగల్గుతాయని చెప్పవచ్చు

మకరం

(ఉత్తరాషాఢ, 2, 3 4, శ్రవణం ధనిష్ఠ 1 2)

ఈ వారమధ్యం నుండి మీ ఆర్థికస్థితి మెరుగు అవుతుందని చెప్పవచ్చు. మీకు ఇతరులనుండి రావలసిన డబ్బు వసూలులో అందుతుంది. కాని ఖర్చులు ఎక్కువగా ఉండటంచేత మీరీ వారంలో ఆశించినంతటి ఎక్కువ మొత్తాన్ని వెలువ వేసుకొనే వీలుండకపోవచ్చు మీ వృత్తి వ్యాపార ఉద్యోగాలలో తాత్కాలికంగా కొన్నిఇబ్బందులు తప్పకపోయినా మీ మీ చుట్టుపట్టల వలనే అవసరంఉండదు కోర్టుకు సంబంధించిన విషయాలూ, స్పెక్యులేషనూ ఈ వారంలో అంతగా అనుకూలమైన ఫలితాలనియలేక పోవచ్చు. మీ కుటుంబ వాతావరణం ఈ వారంలో మీకు సామాన్యమైన తృప్తిని మాత్రమే అందజేయగల్గుతుంది. ఈవారపు ద్వితీయార్థంలో మీగృహమందలి వ్యక్తుల ఆరోగ్యంలో లోపం కలుగకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకొనవలసియుంటుంది మీ ఆర్థికస్థితికూడ ఈ వారంలో మీకు సంతృప్తికరంగానే ఉండగలదని చెప్పవచ్చు. మీ వారమధ్యంలో మీకు ఇతరులనుండి రావలసిన డబ్బు వసూలులో అందుతుంది. కాని ఖర్చులు ఎక్కువగా ఉండటంచేత మీరీ వారంలో ఆశించినంతటి ఎక్కువ మొత్తాన్ని వెలువ వేసుకొనే వీలుండకపోవచ్చు మీ వృత్తి వ్యాపార ఉద్యోగాలలో తాత్కాలికంగా కొన్నిఇబ్బందులు తప్పకపోయినా మీ మీ చుట్టుపట్టల వలనే అవసరంఉండదు కోర్టుకు సంబంధించిన విషయాలూ, స్పెక్యులేషనూ ఈ వారంలో అంతగా అనుకూలమైన ఫలితాలనియలేక పోవచ్చు. మీ కుటుంబ వాతావరణం ఈ వారంలో మీకు సామాన్యమైన తృప్తిని మాత్రమే అందజేయగలదు. మీ కుటుంబమందలి వ్యక్తుల మీకు తమ సహకారాన్ని అందజేస్తూనే ఉండటం కూడ ఈవారపు ద్వితీయార్థంలో మీ ఆరోగ్యంలో లోపం కలుగకుండా జాగ్రత్తపడడం అవసరం. మీ ఆర్థికస్థితికూడ ఈ వారంలో మీకు సంతృప్తికరంగానే ఉండగలదని చెప్పవచ్చు. ఈవారపు ద్వితీయార్థంలో మీ కుటుంబమందలి వ్యక్తుల మీకు తమ సహకారాన్ని అందజేస్తూనే ఉండటం కూడ మీ ఆరోగ్యంలో లోపం కలుగకుండా జాగ్రత్తపడడం అవసరమే కాగలదు

కుంభం

(ధనిష్ఠ 3 4, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2 3)

మీ కుటుంబ వాతావరణం సర్వసాధారణంగా మీకు మనశ్శాంతినీ ఉత్సాహాన్ని అందజేయగలదిగానే ఉంటుందని చెప్పవచ్చు. మీ బంధుమిత్రులూ, మీ కుటుంబమందలి వ్యక్తులూ మీకు తమ సహకారాన్ని అందజేస్తూనే ఉంటారు. ఈ వారమధ్యంలో మీ కలల ఆరోగ్యంలో లోపం కలుగుతుంది మీరు తగు ముందు జాగ్రత్తల తీసుకొనవలసియుంటుంది మీ ఆర్థికస్థితికూడ ఈ వారంలో మీకు సంతృప్తికరంగానే ఉండగలదని చెప్పవచ్చు ఈవారమంతా మీకు ఖర్చులు చేలా ఎక్కువగా ఉండటంచేత మీరీ వారంలో ఆశించినంతటి ఎక్కువ మొత్తాన్ని వెలువ వేసుకొనే వీలుండకపోవచ్చు మీ వృత్తివ్యాపార ఉద్యోగాలలో తాత్కాలికంగా కొన్నిఇబ్బందులు తప్పకపోయినా మీ మీ చుట్టుపట్టల వలనే అవసరంఉండదు కోర్టుకు సంబంధించిన విషయాలూ, స్పెక్యులేషనూ ఈ వారంలో అంతగా అనుకూలమైన ఫలితాలనియలేక పోవచ్చు. మీ కుటుంబ వాతావరణం ఈ వారంలో మీకు సామాన్యమైన తృప్తిని మాత్రమే అందజేయగలదు. మీ కుటుంబమందలి వ్యక్తుల మీకు తమ సహకారాన్ని అందజేస్తూనే ఉండటం కూడ ఈవారపు ద్వితీయార్థంలో మీ ఆరోగ్యంలో లోపం కలుగకుండా జాగ్రత్తపడడం అవసరమే కాగలదు

తుల

(చిత్త 3 4, స్వాతి, విశాఖ 1,2 3)

మీ కుటుంబ వాతావరణం సర్వసాధారణంగా మీకు మనశ్శాంతినీ ఉత్సాహాన్ని అందజేయగలదిగానే ఉంటుంది మీ బంధుమిత్రులూ, మీ కుటుంబమందలి వ్యక్తులూ మీకు తమ సహకారాన్ని అందజేస్తూనే ఉంటారు. కాని వారాంతంలో మీ ఆరోగ్యంలో లోపం కారణంగా మీరు తగుముందు జాగ్రత్తలు తీసుకొనవలసియుంటుంది మీ ఆర్థికస్థితి ఈ వారంలో మీకు సామాన్యమైన తృప్తిని మాత్రమే అందజేయగలదు. మీ కుటుంబమందలి వ్యక్తులు మీకు తమ సహకారాన్ని అందజేస్తూనే ఉండటంవల్ల మీరు మీకు సంబంధించిన అన్నిరంగాలలోనూ అభివృద్ధినాశించి ముందుకుపోగల్గుతారు మీ ఆరోగ్యం సంతృప్తికరంగానే ఉండగలదు మీకుటుంబ వాతావరణం మీకు వారంలో ఉన్నత ఆనందోత్సాహాలనందజేయగల్గుతుంది ఈవారపు మధ్యలో మీ గృహంలోగాని మీకు ఆప్తులైన బంధుమిత్రుల గృహాలలోగాని వివాహశుభకార్యాలు జరగడమూ మీరు వాటిలో ఎంతో ఉత్సాహంతోపాల్గొని ఆనందించడమూ సూచింపబడుతున్నాయి. మీ ఆర్థిక స్థితి ఈవారం మీకు తప్పక సంతృప్తికరంగల్గుతుంది. ఈవారమంతా మీ కు ఏదో రీతిగా డబ్బు అందుతూనే ఉంటుంది ఖర్చులుకూడ అంతగా ఎక్కువలేకపోవచ్చు కాబట్టి మీరీవారాంతానికి తగినంత ఎక్కువమొత్తాన్ని వెలువేసుకొనే గల్గుతారని చెప్పగలవీలున్నది మీవృత్తివ్యాపార ఉద్యోగాలలో త్వరితమైన అభివృద్ధి పొందింపబడగల్గుతుంది. కోర్టుకు సంబంధించిన విషయాలూ స్పెక్యులేషనూ, ఈ వారంలో లాభదాయకమే కాగల్గుతాయని చెప్పవచ్చు

మీనం

(పూర్వాభాద్ర 4, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి)

మీ ఆర్థికస్థితి ఈవారంలో మీకు సామాన్యమైన తృప్తిని మాత్రమే అందజేయగలుతుంది వారమధ్యలోనూ, వారాంతంలోనూ మీచేతికి కొంతడబ్బు అందుతుంది కాని ఖర్చులు చాలా ఎక్కువగా ఉండటంవల్ల మీరు మీకు తగినంతగా ఎక్కువ మొత్తాన్ని వెలువేసుకొనే వీలుండక పోవచ్చు మీవృత్తి వ్యాపార ఉద్యోగాలు అభివృద్ధికరంగానే సాగిపోతాయి. కోర్టుకు సంబంధించిన విషయాలూ, స్పెక్యులేషనూ ఈవారంలో అంతగా అనుకూల ఫలితాలనియజాలవు మీకుటుంబ వాతావరణం ఈ వారంలో మీకు సామాన్యమైన తృప్తిని మాత్రమే అందజేయగల్గుతుంది. ఈవారపు అధ్యంతాలలో మీకు అదనపు మొత్తాలు ఇతరులకు బాకీల చెల్లించవలసి యుండటమూ, వరియైన సమయంలో చేతిలో తగినంత బ్బులేక ఇబ్బంది పడటమూ తప్పనిసరి వచ్చు వారమధ్యలో మీ చేతికి కొంత బ్బు అందుతూంది కాని అది ఎక్కువ మొత్తాలలో ఉండక పోవచ్చు మీ వృత్తి వ్యాపార ఉద్యోగాలలోకూడ ఏవో చిక్కు సమస్యలు ఎదురై కనిపించుచుండు కోర్టుకు సంబంధించిన విషయంలో స్పెక్యులేషనూ ఈ వారంలో లాభదాయకమే కాగలవని చెప్పాలి ఉంది మీరీ వారంలో ఏ ముఖ్య కార్యక్రమాలు తలపెట్టుకున్న వాటిని ఈ వారపు ద్వితీయార్థంలో విరమించి వేయడం మంచిదని తోచుచున్నది మీ ఆరోగ్యం సంతృప్తికరంగానే ఉండగలదు మీ ఆర్థికస్థితికూడ ఈ వారంలో మీకు సామాన్యమైన తృప్తినిమాత్రమే అందజేయగలదు. మీ కుటుంబ వాతావరణం ఈ వారంలో మీకు సామాన్యమైన తృప్తిని మాత్రమే అందజేయగలదు. మీ కుటుంబమందలి వ్యక్తులు మీకు తమ సహకారాన్ని అందజేస్తూనే ఉండటం కూడ ఈవారపు ద్వితీయార్థంలో మీ ఆరోగ్యంలో లోపం కలుగకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకొనడం అవసరమే కాగలదు

జక్కి సిక్షిపమణ్ణి

(3వ పేజీ తరువాయి)

స్నేహితులన్నట్లు చిన్నవాడ్ వాళ్ళను తదేకంగా చూస్తున్నవాడు.

భక్తామానం తర్కించుకుంటూ ఎందాకు పర్క పొవ్వాక్కటే రాత్రతాదంట పెంకన్నుక కొంచమిట్ట తాను పేసుకొన్నాడు వల్లన్న....

ఒరి వెంగన్నా నంగిలి - పచ్చమిరప కాయల గొగూరా పప్పుడి ఎంత బాగుడుం దిరా అంటు- వాడ లలంచుకున్నాడు.... వల్లన్న

పచ్చ మిరపకాయ పచ్చై
నీ గోగాను బహు బాగా ఉం
టుంది పంగిట పడి పంగిటి
దాగి పంగిటి కొప్పుపంగిటి
జాలారి అక్కుల్లో కోడిగ ఉంటుంది
పంగిటి పడి పంగిట.....

అప్పుడప్పుడూ దుల పదాలగూడా వేస్తున్నాడు

ఒరి అండపోతా....ఇప్పుడు వాదోతుం దిరా.... పిళ్ళమ్మెపరో.... ఈగోదిల పెట్టి ఎటరా ఎళ్ళెది అంటున్నాడు పిళ్ళన్న

ఒదలకుంటే ఎతకోళ్ళు వాళ్ళు! ఇంటిలో పంగిటి ఇదొకాక పి యోలకొడు నిలు అరమంద కొపకులుండాదు గదరా! ఉడు ఏడో కొడుకు అనకో అన్నాడు వల్లాడు,

"ఒరే నీకు బిడ్డలు లేరుగదరా" అంటే "నా రంగి నేను పల్లగుంటె బాలురా మా కెలె పడ్డ.... నేను మగబిడా మా యింటిది ఆడబిడా మెమిదరం బిడ్డలుసాలురా" అన్నాడు వల్లాడు

ఒరే నీ దిండపదెగా అనుచున్నబిడ్డ పెత్తుకున్నాడు పాదు గుంకపాతుండగాకొండ దిగతాగేరు వల్లయ్య బొడకొనినగాలుకువిన్న వాయాలా సీబోడ వాబోదా అంటా మోపుగా కట్ట యెత్తుకుంటా మొత్తం మూడు రూపాయలకు అమ్మితాలె - అంటూ మోపు యెత్తుకున్నాడు

వల్లన్న బొదమోపు ఎత్తుకొని యేల పదాలు వాడుకొంటూ బాగాపాయేడు. వెంకయ్య బిరతా యులు చెరుకొన్నాడు

బొదమోపు లేకపోగా చేగా ఒక బిడ్డను తెండమా! ఇప్పుడె నంగిటి తసేదాకి అరుమంద కొడుకులాయ. మలా నెల తప్పివ మాటాయ ఈడెందుకు వాన్లే అన్నే పారేసి రాక అసింది అతను యులాలు

చూరు ముద్దైన్నాడు బంగారుబొమ్మలా ఉన్నాడు అన అందిలాడు. పాత్రళ్ళ గుడ్డలోనుండి ఒక బంగారు గొలుసుతీసి కి జారిపడింది. ఆ గొలుసుచూచి అయిలాలి కన్నులు జిగేల్ మన్నాయి ఆ బిడ్డను తీసుకొన ముద్దాడింది. గొలుసు భద్రంగా దాచి పెట్టుకున్నది.

ఇంట్లో పాడియావు ఉండటంమూలాన బిడ్డకు పాలుకొరత లేకపోయింది. ఉంగరాలులా తిరిగిన ముంగురులు.... బొద్దుగా ఎర్రగా సొపవంగా బిడ్డ ఎదుగుతున్నాడు. వాడు రావ ంతటి వాడింట కనకవర్షం కురిసింది. వంసా ం అభివృద్ధి కాగాగింది. అందుకని ఆ బిడ్డకు కొటేశ్వరుడని వారు పేరు పెట్టుకున్నారు.

అయ్యగాడు అంటే బలె అందగాడని ఆ ఊళ్ళోవాళ్ళు ఆ పాలుగు పొగడేస్తున్నారు. కమంగ పది పదకొండేళ్ళ వాడయ్యాడు పదెకోళ్ళ సంవత్సరాలే గూడా అయ్యాడు. ఇప్పుడు మరి బంగారు బొమ్మలా ఉన్నాడు ఎన్నకపాలున్నా చొక్కాలు సొరాయిలు కుట్టించి యిస్తున్నాడు వెంకయ్య

ఊళ్ళో ఎక్కడజాచినా గోళీసుండ్లాడం - బిళ్ళ గో .... కోతి కొమ్మచ్చులు ఆడటం అను రాక పనైపోయింది వాడికొంలక్ష్మీపుత్రుడు. వాడు ఆ యిలు చేరింది మొదలుకొన వెంకటయ్య కిటికీలమ్మవారిన్న ప్పుడే ప్రక్కవీధిలో కిటికీదొడ్డి పెట్టించాడు వాలుగురాళ్ళు మిగిల్తున్నాయి. అంటా పిసి అద్భుతమైన అందరూ అంటూ ఉండేవాళ్ళు....

వేసు ఇలా అందగాడు వాడలా ఉంగరాల వెంట్రుకలంటారికి యేమో? వినంతకక్కగా ఉంటాడు అనకోటాడా తనంతతాను నిర్వహిస్తూ అలరిమూతతో చేరి అలరి చేయడం అ నిద్రాయదక్కగా నేర్చుకున్నాడు

ఒకరిని ఉదయం తొమ్మిది గంట అప్పుడు ఊరిముంచర గుడ్డరాలు చెలుకు కట్టుకు కట్టుకు ఒక పిల్లవాడు వాడ్ వస్తే గొడవక్కుంటాడు ....ఉంది చెనగన పేలకలు ....మాటపాయిన పరిచుకొనకొన్న జట్టు మనసిమిలం లేకండటంలో అరిగన్నగా అవహ్యంగా మాటన పలాలు...పయమ్మ దాదాపు ఇరవయిసుమదేళ్ళుంటుంది.

ఈ ఆ

ఆంధ్రభూమి వివిధ వార్షికోత్సవ సంచిక

ఆదివారం 18-10-1970

నష్టపోతున్న తెలంగాణా నాటక సమాజాలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ నాట్యసంఘం ఆధ్వర్యంలో ఈనెల 17, 18 తేదీలలో జరగనున్న తెలంగాణా ప్రాంతీయ నాటకోత్సవాలు జరుగుతున్న సందర్భంగా ఈ వ్యాసాన్ని వచురిస్తున్నాము-సం)

ఈ నాడు చారిత్రాత్మక నాటక సమాజాలు విరివిగా వ్యాప్తి చెందుతున్నాయి. నా చిన్నతనంలో ఇవి అంతగా ఉండేవికావు అయితే చారిత్రాత్మక నటులు లేరనికాదు. ఎప్పుడోకదా లిత్తగా ఒకటో, రెండో నాటకాలు వేసేవారు. ఏమాళంగా వ్యాపిల్ పున్నవి వృత్తినటుల సమాజములే, మరీ లువ్వతనంలో. గుంటూరు పట్టు కంపెనీ గుంటూరు పెకండు కంపెనీ. రాజమండ్రి గణపేశ్వరరావు కంపెనీ ఏలూరు మోతే నారాయణరావు కంపెనీలన్నీ బాగా ప్రచారంలో వుండేవి. ఈ నాటక సమాజాలకు వేరువేరే పేరు ఉన్నప్పటికీ కంపెనీలనే వ్యవహారంలో వుండేది. నాటక ప్రదర్శనలకు కంపెనీ అటలనే పామరజనం అనేవారు వదాన్యులైన ధనికులు సమకూరుస్తుండే కాలాన్ని బట్టి ఈ సమాజాలను నిర్వహించేవారు. నటీనటులకు వేతనాలు ఇచ్చేవారు. నటులు తమ సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించుకోవటంవల్ల పేరు ప్రతిష్ఠలతో పాటు అరవకూడా వచ్చేది సమాజాలు ప్రతి కొంత పోటీ పడేవి. అయితే నాటక సమాజాల యజమానులలో మాత్రం పోగొట్టుకొన్నవారే కాని సంపాదించుకొన్నవారు ఎవరూవున్నట్లులేదు. కొందరు పెద్దపెద్ద ఎస్టేట్లుకూడా కోల్పోయారు. అయితే ఆంధ్ర నాటకరంగ చరిత్రలోనూ సిరమయిన స్థానం సంపాదించుకొన్నారు

నాకు జ్ఞాపకశక్తి కలిగేవరకు మెలవరం కంపెనీ ఒకటే నాటకప్రదర్శనలను జరిగిస్తుండేదేమో? మరికా సమాజాలేవీ నిలదొక్కుకోలేకపోయాయి. ఈ కంపెనీలన్నీ ఒక యజమాని సదా వ్యవహరించేవారో. కొద్దిమంది పెత్తందారీవారో ఆధారపడితే మరికంపెనీ ఒక కొత్త ఒరవడి తొక్కింది దేశానికి నటులే ఒక సమాజంగా ఏర్పడి నాటక ప్రదర్శనలు ఇవ్వటం. అందులో ఎవరు నిర్వాహకులుగా ఉన్నప్పటికీ సంపాదనలో భాగాలే. లేక ఏదో ఒక నిర్ణాయక సహకారం వచ్చినవారిలో తీసుకోవడమో ఉండేది. పైగా ఈ సమాజములు చారిత్రకమైనవి ఉండేది అ కంపెనీ. సమాజం పేరు ఏదో వున్నదికాని నాకన్నవాడు జ్ఞాపకం లేదు బాలకొండకంపెనీ అని వ్యవహారానుసారమే నాకన్నటికీ జ్ఞాపకం.

బాలకొండ, విజయనాథుడు జిలా అర్మూరు కాలూరాలో ఉన్నది అంతటి మారుమూలన దాదాపు మహారాష్ట్రప్రాంతపు సరిహద్దున ఈ నాటకసమాజం ఆకాలంలో ఎలా ఏర్పడి అంతచక్కని నాటకాలను ప్రదర్శించారో ఇప్పుడు నాకు ఆశ్చర్యం కలిగిస్తున్నది ఆ కంపెనీలో ఒకరిద్దరు నాటక రచనా సమర్థులైన పండితులుండేవారు, వారు నాటక రచయితలేకాదు దాదాపు డైరెక్టర్లని చెప్పవచ్చు వీరు, గతరాత్రి జరిగిన లోటుపాటులనురించి ఆయా ఆయా పాత్రధారులకు తెల్పి వారిచేత్తి తరువాత పాత్రత పరిణతి చూచేవారు ఊరిలో పండితులైనవారు ఎవరైనా ఉంటే వారితో పరిచయం కలుగజేసుకొని నాటకాలలోని లోటుపాటును వారిచేత తెలుసుకునేవారు. ఇనుగురినుండి సుప్రసిద్ధ పద్యకర్తలు కవులు అయిన ఒడ్డవాజ పోడరులుకూడా అప్పుడు మాతాతగారి ఉత్తర క్రియలకు వచ్చినట్లు తెలుసుకొని ఆ నాటక సమాజంలోని కవులు వారిని పరిచయంచేసుకొని ప్రతినాటకానికి సదొరవంగా తీసుకొని వెళ్లేవారు తర్వాత లోటుపాటును గురించి చర్చించేవారు.

బాలకొండ కంపెనీలోని సభ్యులంతా దాదాపు బందువర్గంలోని వారే. పురుషుల కంటె స్త్రీలే హెచ్చుగా ఉండేవారేమో? పురుషులు పురుషపాత్రలు మాత్రమే వేస్తే స్త్రీలు స్త్రీపాత్రలతోపాటు పురుషపాత్రలు కూడా నిర్వహించేవారు స్త్రీలు నిర్వహించే పురుషపాత్రలుకూడా రక్తికట్టేవి. రకరకట్ట నటులే తెలివైనవారివి తీసుకుని మందిలో చదువేకాదు శిక్షణనిచ్చేవారనిపిస్తుంది- వివాహం

ఈ కంపెనీలోవుండే నటులు కొత్త నాటకాలు వ్రాయటం, పాత నాటకాలలో మార్పులు కూర్పులు చేయటం నాటకాలు వ్రాయటంలోనూ దిట్టలు అన్నట్లుగా ఉండేవారు. వారిపాట సుప్రసిద్ధ

రంగనాథ నిర్వహణకూడా బాగాఉండేది. సరికొత్త పరదాలు సెట్టింగులు, వెదురుకర్రతో మొదలయిన హంగులన్నీ ఉండేవి ఒకద్దరు చిత్రకారులున్నూ కంపెనీలో ఉండేవారు నాటకప్రదర్శన రోజునిచిన రాజు జరిగేది నాటకాలకుసంబంధించిన వర్ణనలు

కోదాటి నారాయణరావు

మా పెదనాయనగారిదోటలో జరిగేవి ఒద్దిరాజుపొదరల సమక్షంలో ఒక్కొక్కసారి ఒదిరాజుసోదరులను ప్రదర్శనాలకు తీసుకొని వెళ్లేవారు ఈ చర్చలన్నవేవీ చాలా అపకీర్తి వివేవనిపి.

నేనుమాచిన తరువాతనుండి బాలకొండకంపెనీ అంత మన్నననతమైనవి నాటకసమాజం తెలుగు నాటకాలలో మరొకటి కన్పించలేదు డి. వి. సుబ్బారావుగారి (బందరు) సమాజంపంటిది ఏకాధియోత్సవ ఆంధ్ర ప్రాంతంలో నేను చూడలేదు

తరువాత కొంతకాలానికి వలగొండ జిల్లాలో కొమరగిరి మాణిక్యరావుగారి యాజమాన్యంలో లక్ష్మీ విధియ టికల్ కంపెనీ అనే పేరుతో నాటకాలు ఒక నాటకసమాజం ఏర్పడింది కొమరగిరి మాణిక్యరావుగారి జన్మస్థానం పరిగూడెం. ఆ సమాజంలో కొమరగిరి చలపతిరావుగారు, అయోధ్యరామయ్యగారు అని ఇద్దరుచక్కని నటకులు ఉండేవారు. ఇందులో నటులేకాని నటురాండ్రు లేరు. స్త్రీ పురుషపాత్రలన్నీ పురుషులే నటించే వారు అయోధ్యరామయ్యగారు పురుషపాత్రలతోపాటు స్త్రీపాత్రలను కూడా నిర్వహించేవారు. నాకు జ్ఞాపకం ఉంటే ఇద్దరు ముగ్గురు నటకులు సమరులుతప్పితే బాలకొండకంపెనీలో దీనికి పోలికయేలేదు.

నేను హుజూర్‌నగర్ విద్యాభ్యాసానికి వెళ్ళినతరువాత మరొక నాటక సమాజం వచ్చింది అక్కడికి. వారుమాత్రం చాలా ప్రదర్శనలిచ్చారు వారిమ్నా సురభి కంపెనీని పోలినవారే వారిపద్ధతికూడా ఒక రచయిత, దర్శకుడు వుండేవారు వారిలోనూ స్త్రీలు, స్త్రీ పాత్రలను పురుషపాత్రలను నిర్వహించేవారు. అయితే కటుబాటులోను, క్రమశిక్షణలోను రంగస్థల నిర్వహణలోను బాలకొండ కంటే చాలా తక్కువనిచెప్పవచ్చు. అయితే పరదాలు సెటింగులు, వెదురుకర్రు మొదలయిన హంగులు బాగాఉండేవి వీరినాటక ప్రదర్శనలను ఎక్కువగా. వదివరకుచూచాను. నా ప్రయత్నంవల్ల స్థానిక గ్రంథాలయానికి బెంపిఫిట్ షో తీసుకొన్నాము. ఖర్చులు పోను చెరువరం లాభపడ్డతిన బాగా టికెట్లు అమ్మకంచేయించాము. ఖర్చులుపోను చెరూ 450/- వచ్చినవి. నాటక సమాజం వారున్నూ చాలా సంతోషించారు ఆ తరువాత వారు ప్రదర్శించిన నాటకాలన్నిటికి నాకు ఉచిత పాసేశ్ కూడా కల్పించారు నాకు వేరు రెండోమూడో నాటకాలను తప్ప వెళ్ళలేదు ఇదివి ప్రాంతపుదో, పేరేమిటో నాకు జ్ఞాపకంరావటలేదు

ఆ తరువాత హుజూర్‌నగర్‌కు మరొక్క నాటకసమాజం వచ్చింది దానిపేరు సురభి కంపెనీ అని అనేవారు. దానిలో ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిందేమీలేదు సరుపేరల కంపెనీ అ మాత్రంచెప్పవచ్చు రంగస్థలం సెట్టింగులు ఏమీ బాగాలేవు వారి పద్ధతి పన్నుచరిగూడాలేదు పర్దాచుట్టు ఊరిలో అడగి తీసుకువచ్చేవారు ఊరిలో వాయకలెన పెద్దలను కంపెనీ మేనేజరు వ్యయంగా వెళ్ళి ఆహ్వానించేవారు నర్తకులు, బలలు, వారి ఇండ్లనుండే తెచ్చేవారు. సమారు పదిపదర్శనలిచ్చేవు ఏమీ గిట్టుబాటయినట్టు లేదు. అందరిఇండ్లకువెళ్ళి చందాలు అడుగుకొన్నాడు మేనేజరు.

హైదరాబాదు నుచదువుకోవటానికి వచ్చాను. 1929, 30 ప్రాంతాలలో ఆ నాటి హైదరాబాదులో ఆంధ్రభాషను సంస్కృతికి చాలా తక్కువస్థానంఉండేది. హైదరాబాదులోచాలాంటి నాటకసమాజాలు లేవు నేను చదువుకొనే రోజుల్లో లెస్సకో దగ్గ మహారాష్ట్ర సమాజాలన్నీ ఏమీ లేదు

ఒకసారి ఏవేకపరిషత్ దియేటరులోనాత్ర ప్రదర్శనజరిగింది అందులో మెలవరం కంపెనీలో బాలనటపాత్రకు పేరుపడ్డ సంజీవరావుగారు (బహుశా ఉప్పులూరి) నాయిక పాత్రధరించారు నేను వెళ్ళగలుగుకొనివెళ్ళాను. అప్పటికి సంజీవరావుగారు వృద్ధాప్యంలోకి తొంగిచూస్తున్నారు. అయిన నటనాకౌశల్యం ఎంతో బాగున్నప్పటికి పాత్రౌచిత్యంలేదనిపిస్తుంది. సమారుగిగ్గయ్యగారకాలోలు! ఏమునిపాత్ర నిర్వహించినట్లు జ్ఞాపకం మగత పాత్రలలో చెప్పుకొనదగిన విశేషాలేమీలేవు రంగస్థల నిర్వహణ కూడా మెచ్చుకొనదగిన రీతిలోలేదు. ఎహుగా ఇదికరాయ బాలకసమాజమయి ఉంటుంది.

తరువాత కొంతకాలానికి తాడిపత్రి రాఘవాచార్యులుగారు (బళారి రాఘవ) వచ్చారు హైదరాబాదు. ప్రేమ్ థియేటర్ (ప్రస్తుత దిల్షాద్ టాకీస్)లో వారి ఉపన్యాసం జరిగింది. ఉపన్యాసానంతరం హామ్లెట్ బాలకంనుండి ఒకరంగం ప్రదర్శించారు. తరువాత "పరిషదని పింగళి" అనే సాంఘిక నాటకాన్ని ప్రదర్శించారు అదుపికమైన సాంఘిక నాటకం చూడటం అదే మొదటిసారి నాకు. ఆర్భాటం హడా

(మిగతా రేపు పేజీలో)

చిత్రకళలో విప్లవ సంప్రదాయం

జీవని కాలంలో తెలుగు సాహిత్యరూపాలే వ్యక్తపడుతూ వచ్చిన విప్లవవాద ధోరణులను చిత్ర కళారంగంలో ప్రవేశపెట్టిన యువ చిత్రకారుడు త్రిపురనేని

ఈనెల 8,9 తేదీల్లో విజయవాడలో విప్లవ రచయితల మహాసభల సందర్భంలో విప్లవ ఉద్యమం కల కథానికలకు, కవిత్వానికిరూపకల్పన చేసిన శ్రీ చంద్రశేఖర్ చిత్రించిన చిత్రాల ప్రదర్శనం నిర్వహించారు.

సాహిత్యంలోనూ ఎంచుకోవటంలోఉన్నట్లే పరిచే రీతిలో రంగులను ప్రయోగించటంలోను విప్లవాత్మకమైన కొత్త దృక్పథాన్ని ఈ యువకళాకారుడు ప్రవేశపెట్టగలిగాడు

ఆ మొత్తం ప్రదర్శనలోని చిత్రాలన్నిటిలోను సామాజికంగా మార్పుకోసం సామూహికంగా ప్రజలుజరిపే ఉద్యమాలవ్యక్తీకరణ స్వభావాలు ఆవిష్కృతమైనవి.

రాచకొండ విశ్వనాథశాస్త్రి గారి కథానిక "పిపీలికం"కు రూపం కల్పించిన చిత్రంలో వలలి కన్నీరు మెన విషవర్షాలు, చలిచీమల సమూహాలు మటుపిట్టలం వస్సహాయంగా ఆ వర్షం వ్రాబాలు పదలటం, బలహీనుల సామూహిక వంచితత శక్తి బలయాన్ని సూచిస్తుంది

పి.ఎస్.రావుగారి "ఈరమ్మడి బతుకు" కథకు రూపకల్పన చేసిన చిత్రంలో చెట్టుకొమ్మపై కాకులు గూడుపెట్టుకొన్నాయి వాటి గ్రద్దను తినమరిగిన గండుపిల్లి కాకులు ముక్కుతో కాలిగోళ్ళతో పొడిచి రక్కి దండివిసి తమ వంతెతిని రక్షించుకోవడమే ఇతివృత్తంలోని పోరాట స్వభావాన్ని ఈ చిత్రం రూపకల్పన చేసినది.

కాళీపట్నం రామారావుగారి "యజ్ఞం"కు చిత్రకారుడు రూపకల్పన సామూహిక స్వప్నంలో కాంధర్వాల బందాలు పటాపంచలై తండ్రి కొడుకులు బావా బావతుకో తేల్చుకోవటానికి ఖార్వర్తంతో జరిపే పెనుగులాటలోని దారుణాన్ని చిత్రించినది.

"విప్లవం అరదు సత్యం"అనే జ్వాలాముఖి గేయానికి గీసిన చిత్రంలో వేలాదిగా కాయుధులు తూర్పు దిశగా పారివెడుతుండటం కనిపిస్తుంది అలాగే లక్షణక్షణాలు రాలివేసే ఉజ్జ్వల ఉదయం ప్రవహించదన్న కవితా బంధానికి చిత్రకళా పరిణామంగా వర్ణించతగిన చిత్రం విప్లవపోరాటోన్ముఖమైన శకులకు ఆవాహనగా పేర్కొనవచ్చు. భవిష్యత్తుపై విశ్వాసానికి ఈ చిత్రం ప్రతీక.

"దిశంమరొకసారి మోవపోరాదన్న తరబందరాజు కవితద్వారా చేసిన హెచ్చరిక, గాంధీని కారాగార కవాటం అవలి గాంధీని చూపటం ద్వారా మరింత తీవ్ర తమ చిత్రకారుడు చేసూర్చాడు.

"మార్చ్" కవితా సంకలనంలోని "ఆయుధం కావాడ ఈ తరానికి" అన్న గేయానికి వేసిన చిత్రంలో ఆయుధమేకావాడగా అరుణకాంతులతో పతాకంగా పురోగమిస్తూ వెంట తీసుకుపోయేటుగా ఉన్నది.

అలాగే రాజా రామ్‌మోహనరావు కథ "రాబందుల పీడన"కు చిత్రీకరిస్తూ క్రౌర్యంతో రాబందులు మానవత్వాన్ని బలిగొనడాన్ని చిత్రకారుడు చాలా బలంగా చూపాడు.

"దుంపరు" శ్రీశ్రీ గేయానికిరూపకల్పన పశుకాలను పమ్మళితం చేసి జిజ్ఞాస రేకెత్తించేదిగా ఉన్నది

మల్లారావు పాణిగ్రాహి చిత్రించడానికి సుత్తె-కొడవలి చిహ్నానికి జోడించారు దానిని విప్లవ రచయితల ఉద్యమానికి చిహ్నంగా ఏర్పరచుకున్నారు.

సాహిత్యంలో మాదిరిగానే చిత్రకళలు కూడా విప్లవతత్వాన్ని జోడిస్తే అకళారూపం ఎంతగా ప్రభావం కల్పించి ప్రేక్షకులకు ఉత్తేజం కల్పించగలదో ఈ రూపం పరుస్తూ ఒక కొత్త పథాన్ని సృష్టించిన కళాకారుడు చంద్ర నవయువకుడు కావటం ఎంతైనా హర్షదాయకం.

ఈ చిత్రకళా ప్రదర్శనాన్ని మహాకవి శ్రీశ్రీ ఆవిష్కరించారు.

—ఆర్. వి. బి.

శక్తి నిక్షిప్తమణి

(గతవారం తరువాయి)

ఏంటా పీకలే గొడు నయం..... ఆ పిచ్చిది నీకేం చేసిందవ్....దాని కొడ్డులా బాధిస్తావ్....అని వందలిచాడు.

గుడెగ జేశాడు కోటీశ్వరుడు...."నా ఉపం పిచ్చిదాన్ని నేను కొట్టుకుంటాను నీకేం" అన్నాడు

"కొంచం పదు అది ఉండాలిగా ఆ వాడు అడవిలో జాలారి చెటు కింద ఉండి నన్ను దయతో తెచ్చి పాసన దానికి యిటా అటా ఉంటావు. అవాడు నిన్ను అక్కడే వదలేసుంటే యేమయ్యేదో ఏమిటి" అన్నాడు వెంకయ్య.

"ఆ....ఆ....జాలారి చెటు కింద దొరికాడా వీడ....వీడే... తప్పకుండా వీడే నా కొడుకు" అరచింది పిచ్చిది

"బాసు జాలారి చెట్టుకింద బొరికాడు" అన్నాడు వెంకయ్య.

"అంజనేయుడి బొమ్మగల బంగారు గొలుసు కూడా పాత్రళ్ళ గడ్డలో దాచి పెట్టాను", అనింది.

"బాసు నిజం ఆ గొలుసుకూడా పాతిళ్ళ గుడ్డలో ఉంది" అని పిచ్చావిడను ఇంటికి తీసుకు వెళ్ళాడు వెంకటయ్య కోటీశ్వరుడు కూడా యింటికి వెళ్ళాడు.

జరిగిన సంగతి భార్యకుచెప్పి బంగారం గొలుసు తెచ్చి చూపించాడు. ఇదే నా

కథానిక

కొడుకు గొలుసు నాకు వీపుపై పెద్ద మచ్చ గూడా ఉన్నది అన్నది.

ఈమె మా తల్లిరా! మాట్లాడరా! అని వెంకన్న అడుగుతున్నాడు....అబ్బే యీ పిచ్చిది నీతల్లి నేను కోటీశ్వరుణ్ణి.... నా గ్రామ నా ఒళ్ళు....నేను ఎటా ఉన్నానో చూడు.... నువ్వెప్పుడూ యీ పిచ్చిదాన కొడుకుమనాను అని... పిచ్చిది యెత్తగా కొగలించుకోడానికి ప్రయత్నించినా విదిలించుకొని పరుగులుకంచుకొని పిరిపిరి పడ్డాడు. పిచ్చిది విడ్చుకొంటూ యీ పడెకెందెందు యిలా కొడుకును వదక్కొంటూ తిరుగుతూనాన్నను తుదకు కనిపించాడు. కానీ ఒక్క ముద్దు కూడా పెటుకోలేకపోయాను. అంటూ గొణుక్కుంటూ వెళ్ళింది.

"ఒరేయ్ పిచ్చిది మాయమ్మలాంటి రోయ్....మావాన్ని యేమంటూ ఉండాడో చూడోయ్....అబ్బే పిచ్చిది....చిలక బాటి సుడె వాణ్ణి యింతలో యీయనొచ్చాడు అంటూ వంగడీలకు చెప్పుతు ఆటలు ముగిసి వాక యిలు చెదురుతున్నాయి.

తవెంత అందగాడు. బంగారంలాంటి కాంతిగల శరీరం ఒంకరటింకరదైన ముంగురులు వికృతమైన దృక్కులు గలనదు వాలు....వేవేమటి పిచ్చిముండ కొడు కెమిటి—ఈ తలంపు కలిగిన వెంటనే వికృతంగా నవ్వుకున్నాడు.

తన అందాన్ని తాను ఒక్కసారి పరీక్షించుకోవాలి అద్దంవైపే గాక అందంలోగూడా నేను లక్ష్మీపుత్రుణ్ణి- నిజంగా కోటీశ్వరుణ్ణి అని తృప్తిపడాలి అని గదిలోనికి వెళ్ళాడు. తన అందం చూడాలనికి చొక్కాగూడా అడం వస్తుందని కాబోలు చొక్కా తీసి దండెంపై వేశాడు. గదిలో రెండు విలువు టద్దాలు ఎదురెదురుగా రెండు పోడలకు తగిలింపబడ్డాయి. అద్దంలో రూపం చూడగా అద్దంలోని ప్రతిబింబం ద్విగుణీకృతించి తనవివును చూపెడుతుంది తన పీపులోని పెద్ద మచ్చ కనిపించింది. దాన పిచ్చిది చెప్పిందికదూ వెనక....నాకు ఎచ్చున్నదని ఐతే ఆమె మాటలకు సందేహం కలిగింది. ఆమె తన తలె తనకొరకే ఆమె అవ్విషణ అందుకే ఆమెకు పిచ్చి. తనకొరకు వెతికి ఆమెని తలిని తానలా కొట్టాడు అయ్యో....ఆ భావనతో విలవిలతుడైపోయాడు. గాలి కాకిడి దిగజారి వాడిపోయిన అడవి తీగెలా పోలిపోయాడు. వెంటనే వేగంగా నడుస్తూ పెంపుడు తల్లిని సమీపించి తన బంగారం గొలుసు చూపమన్నాడు. ఆమె బెంగతో గొణుక్కుంటూ వెళ్ళి పెట్టెలోనుండి ఎత్తి చూపించి అదిగో ఆంజనేయుల బొమ్మ ఆ గొలుసులో ఉంది.

విశ్వయంగా ఆ పిచ్చిది తన జన్మకు కారకురాలైన తల్లి....పెంపుడు తల్లి గొలుసు గాదు-రెండు దారం యూనిఫారంలో ఉన్నాడు. యిరువైపులా జవానులు పచ్చ తల గుడ్డతో యూనిఫారంలో ఉన్నారు. ఆ రెండవ దారిమ ఆ అడవిలో చూద్దాం ఆ కోటీశ్వరునికి వింతగా ఉంది అమ్మా అంటూ అడవిని గాలించేస్తున్న అబ్బాయి ఆక్రందనాలు దారవారిని ఆశ్చర్యాంబుధిలో ముంచక పోలేదు.

ఎవరి అబ్బాయి? ఎవరు మా తల్లి? అడవిలో యెందుకుంటుంది. మా వెంటరా పోదాం అన్నాడు దారి కోటీశ్వరుడు తల అటూయిటూ త్రిప్పారు మౌనంగానే ఎంత చక్కని వాడు అని పచ్చని తల గుడ్డా యన ప్రస్తుతస్థానంలో దారి పొవని తల కొంటారు వంకించాడు

వేసిప్పుడు పిలంగా అందంగా లేను నన్ను మించిన అందగాళ్ళు లోకంలో యెందరో ఉన్నారు పైగా దిక్కు లేని నేను కోటీశ్వరుడివా? అన్న తలంపు కలిగి తన పైన తనకే అసహ్యం కలిగింది-వాడికి అమ్మా! అంటూ ఒక గెంతువేసి అరణ్యంలో దూరి పారాడి దొర సాను భూతిలో హృదయం కంపించబోగా వారి గాని కొండి సమీపాన ఉన్న ప్రావలర్సు బంగ్లాలోనికి వెళ్ళిపోయాడు

లక్ష్మీపతి ఆ ప్రాంతాలకు రెండురోజుగా వచ్చి ఆరు వెలలే గడిచింది ఆన అరాంగి అదిలక్ష్మి కాపురానికి వచ్చి యిల్లే పద్దెనిమిదెండ్లు ఐపోయింది. తన హెడ్ క్వార్టర్సు తిరుపతి ఐనాతను యీ ప్రాంతాల్లో క్యాంపు చేసే తప్పుడు వారిగాడి కొండా సమీపాన వున్న ప్రావలర్సు బంగ్లాలో మకాం చేస్తూ ఉండే వాడు

అదిలక్ష్మి నిజంగానే అదిలక్ష్మి; వింతైన ముత్తైదువు నొసట పది వయాసెనంత కుంకుమ బొట్టు మెడలో కామల దండా.... దండి చేయగల మహా యిల్లాలు ..లక్ష్మీపతి నలభై యొవడలో పడ్డాడు

ఇంకా వారికి సంతానం కలుగలేదు కలుగుతుందన్న ఆశ కూడా మిగలేదు. ఎన్ని పుణ్య తీర్థములు సేవించినా....ఎన్ని దేవతలను కొలచినా సంతానం కలిగిందికాదు

అందుకే ఆ లక్ష్మి సుపుత్రుడు లాంటి కోటీశ్వరుడిపై మనసు ఊరక తీస్తోంది కాని వాడెవడు....అడవిలో తల్లిని వెతకడమేమిటి....ఆలోచనా నిమగ్నుడుగా మన్న దొరగారిని పచ్చ తలగుడ్డాయన కాఫీ తీసుకొని వచ్చి బల్లపై బెట్టిన శబ్దం.... యీలోకానికి తీసుకొని వచ్చింది.

"కాఫీ పుచ్చుకోండి బార్"

ఆలోచనలను పుల్‌స్టాపు పెట్టి.... కాఫీ పుచ్చుకొన్నాడు లక్ష్మీపతి "ఎవడురా ఆ సుపుత్రవాడు...." అన్నాడు....

ఏమో వాకు మాత్రం తెలుసునపాసార్.... ఒక వెల మంది నుండి యిలా తిరుగుతున్నాడు. పాపం పిల్లవాడి తల్లి ఎవరో? తండ్రి ఎవరో? ఈ యడవిలో దొంగల ముఠా ఒకటుంది ఈ పిల్లవాణి చూస్తే మరేమైనా ఉందాసార్" అన్నాడు....

దొంగలను కావాల్సింది డబ్బు ఈ పిల్లవాడి దగ్గరేముంది దొంగలించ డానికి, అన్నాడు

అబ్బే కాదుసార్.... ఈ పిల్లవాళ్ళను దొంగలించి వాళ్ళను తమ అదుపాజ్ఞల్లో ఉంచుకొని తమ ముఠాకు పెద్దది చేసి తమ స్వప్రయోజనానికి వాడుకొంటున్నారు.

అలాగా....యీ కొండ దొంగలకు పేరు మోసిందేమిరా?

"బాసు పార్. ఒప్పుడు వారిగాడని ఒక గ్రామ దొంగ ఉండేవాడట సంపన్నుల గృహాలలో తప్పితే పేద వాండ్ల యిండ్లలో దొంగలించే వాడు కాడట నాగాగా కొండ గుహలో అజ్ఞాతంగా వాడు కాపురం అది స్వతంత్ర రాజులు అంటే పాలెగాళ్ళు మన దేశాన్ని పాలించే రోజులు.

ఒక పాలెపు దొర పల్లకీలో కూర్చుండి బోయీలు పల్లకి మోస్తూ ఉండగా ముందు వెనకల తన సెపాయిలు పరివారం వెంటతూ వారిగాడి కొండను తూలపుగా ఆనకొన్న రహదారి వెంబడి పోతూలని వచ్చింది బోయీలు హెూం హెూం— ఛీం ఛీం.... అంటూ అరుస్తూ పల్లకి మోస్తూన్నారు.

కొండ పెటుపై పిలుచున్న వారిగాడి కర్ణపుటాల్లో హెూం హెూం ఛీం ఛీం శబ్దం ప్రవరించి వాడి దృక్కులు పల్లకి వైపు అందుకే అ చిన్నవాడు వాళ్ళ బారిన పడితే ...

దొంగల బారిలో పడి మానసిక స్వస్థత కోల్పోయి ఆబోలు ఒక స్త్రీ పిచ్చిదిగా యీ కొండలో చాలా కాలంగా తిరుగుతూ ఉంటుంది. దొంగల దొడ్డాకి సుర్రై.... వారికి ఆమె ఏమీ ఉపయోగ పడకపోగా పదలి పెట్టారేమో....అన్నాడు.

అదా... ఈకాలంలో యింకా దొంగల్ని మనం ఉంచనిస్తామా... నాపలిసే రిజర్వు పోలీసును రప్పించి వారి అంతు పట్టిస్తాము దొంగల అటల ఇంకానా ఇకపై సాగవు.... అంటూ— సిగరెటు అంటించి దూమపానంలో లీనమయ్యాడు.... అడవి దొర....

* * *

పక్షం రోజులగా ఎంతగా పరీక్షించినా లక్ష్మీ పుత్రుని వంటి-ఆ బాలుడు కనిపించలేదు దొంగల అంతు కనుక్కోవాలని రిజర్వు పోలీసుల్ని రప్పించాడు రేంజర్. దొర.

ఒక నాటి సాయంత్రం వాలుగు గంటలప్పుడు ఒక యువతి కొండ మొదట్లో ఒక మర్రిచెట్టు మొదట పరుకొనిదొర్లుతూ ఉంటుంది ఆమె నడుము చుట్టూ దుర్దోపాత పిలిక అప్పితే మిగతా శరీరంపై వస్త్రాచ్ఛాదన లేదు. తల జడలు కట్టి హాసింది కన్నులు పీక్కు పోయాయి....

ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాలు సరిగా రావడంలేదు దొంగల బారి మండి తప్పించుకొని వచ్చిన కోటీశ్వరుడు ఆవిడను గుర్తుపట్టాడు.... గంగ రావిచెట్టు క్రింద కాసు కొలిన అవిడె.... తన కోసం వెర్రెదైన తన కన్న తల్లి.... అమ్మా!.... అమ్మా!.... ఆక్రందనలతో పాదాలు మునుకున్నాడు. తల్లి మెల్లగా యిటు దొర్లి చేతితో బాలుని తలపై నిమిరింది అప్పుడుగా నాయువా అన్నది....

ఆమె అంతిమ శ్వాస వదలి వెళ్లింది ఆయన జీవన విహంగం ఎప్పుడో ఎగిరిపోయింది. అమ్మా! అమ్మా! ఆక్రందిస్తూ వాపోతున్నాడు.

దొంగల ఊరికి దిలసుకొని వాటిపులను వారిని ఒప్పగించి అదే సమయానికి అచటికి వచ్చిన రేంజరు దొర బాలుణ్ణే ఓదార్చేడు

అడకంటా కోటీశ్వరుడి కోసం గాలించి వాడు కనబడక బాగా అశ పడలు కొన్న వెంకయ్య రేంజి ఆఫీసర్ లక్ష్మీపతి, తన పెంపుడు కొడుకును వారసుణ్ణిగా సమకొన్న విని పంబరి పడ్డాడు.

(అయిపోయింది)

మధురాంతకం దొరస్వామి

ప్రవరించింది.... ఎక్కువెట్టిన బాణం పల్లకి పై భాగాన ఉండే లెక్కాన్ని ఒక్క క్షణకాలంలో తెగిపడేట్టు చేసింది ఇంతలో రక్తాలోకి రావేవచ్చాడు వారిగాడు.

పాపెపు దొరకు ఆశ్చర్యం కలిగింది వారిగాడు కొసివవ్వులు ఒలక కొస్తూ దండం పెట్టాడు....

"లెక్కాన్ని కొట్టిన వాడెవడురా?"

"నేనే దొరా" అన్నాడు ఇతడు యీ సారి కొలు చూస్తామంటూ లెక్కాన్ని యథాప్రకారం కట్టించాడు. వారిగాడు ఈ సారి గూడా లక్ష్యాన్ని లేదించాడు. ఇండా తెగి క్రింద పడనే పడింది

నీ కేం కావాలి కోరుకో అన్నాడు దొర మరేం లేదు దొరా నా పేరు కొండకు పెట్టండి చాలు అన్నాడు.

పరే యీ కొండకు వారిగాని కొండ అని పేరు పెడుతూన్నాను. అని చెప్పి ఆనందగదండోరా వేయించాడు,

నాటి నుండి వారిగాడి పేరుతో యీ కొండ పిలువ బడుతోంది. వారిగాడు గొప్ప భక్తుడు వాని ఆరాధ్య దైవం పరమేశ్వరుడు ఇప్పుడు వాని పేరుతో అదినక్షత్ర రోజు కొండ కొమ్ముపై దీపం వెలిగిస్తారు.

వారిగాని తరువాత దొంగల్లో భక్తి పన్న గిల్లింది. వారు పేద వారిని సైతం పీడించనారేరు. అలా తయారైన దొంగల ముఠా స్త్రీలను కళవులను సైతం దొంగలించి అందుకే అ చిన్నవాడు వాళ్ళ బారిన పడితే ...

దొంగల బారిలో పడి మానసిక స్వస్థత కోల్పోయి ఆబోలు ఒక స్త్రీ పిచ్చిదిగా యీ కొండలో చాలా కాలంగా తిరుగుతూ ఉంటుంది. దొంగల దొడ్డాకి సుర్రై.... వారికి ఆమె ఏమీ ఉపయోగ పడకపోగా పదలి పెట్టారేమో....అన్నాడు.

అదా... ఈకాలంలో యింకా దొంగల్ని మనం ఉంచనిస్తామా... నాపలిసే రిజర్వు పోలీసును రప్పించి వారి అంతు పట్టిస్తాము దొంగల అటల ఇంకానా ఇకపై సాగవు.... అంటూ— సిగరెటు అంటించి దూమపానంలో లీనమయ్యాడు.... అడవి దొర....

ఒక నాటి సాయంత్రం వాలుగు గంటలప్పుడు ఒక యువతి కొండ మొదట్లో ఒక మర్రిచెట్టు మొదట పరుకొనిదొర్లుతూ ఉంటుంది ఆమె నడుము చుట్టూ దుర్దోపాత పిలిక అప్పితే మిగతా శరీరంపై వస్త్రాచ్ఛాదన లేదు. తల జడలు కట్టి హాసింది కన్నులు పీక్కు పోయాయి....

ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాలు సరిగా రావడంలేదు దొంగల బారి మండి తప్పించుకొని వచ్చిన కోటీశ్వరుడు ఆవిడను గుర్తుపట్టాడు.... గంగ రావిచెట్టు క్రింద కాసు కొలిన అవిడె.... తన కోసం వెర్రెదైన తన కన్న తల్లి.... అమ్మా!.... అమ్మా!.... ఆక్రందనలతో పాదాలు మునుకున్నాడు. తల్లి మెల్లగా యిటు దొర్లి చేతితో బాలుని తలపై నిమిరింది అప్పుడుగా నాయువా అన్నది....

ఆమె అంతిమ శ్వాస వదలి వెళ్లింది ఆయన జీవన విహంగం ఎప్పుడో ఎగిరిపోయింది. అమ్మా! అమ్మా! ఆక్రందిస్తూ వాపోతున్నాడు.

దొంగల ఊరికి దిలసుకొని వాటిపులను వారిని ఒప్పగించి అదే సమయానికి అచటికి వచ్చిన రేంజరు దొర బాలుణ్ణే ఓదార్చేడు

అడకంటా కోటీశ్వరుడి కోసం గాలించి వాడు కనబడక బాగా అశ పడలు కొన్న వెంకయ్య రేంజి ఆఫీసర్ లక్ష్మీపతి, తన పెంపుడు కొడుకును వారసుణ్ణిగా సమకొన్న విని పంబరి పడ్డాడు.

(అయిపోయింది)